

Cseh Csaba

Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasa

Lengyelország budapesti nagykövete előadása a bécsi Pázmáneumban¹

November 18-án (2017-ben – szerk.) Jerzy Snopek, Lengyelország rendkívüli és meghatalmazott budapesti nagykövete tartott előadást a bécsi Pázmáneumban az '56-os forradalom lengyelországi recepciójáról, bemutatva a témában *Vezérlő csillag. 1956 októbere a kortárs magyar költészetben és prózában* címmel megjelent kötetét. A rendezvény a Pázmáneum kápolnájában szentmisével kezdődött, amelyet Varga János rektor mutatott be.

A szentmisét követő előadásában Jerzy Snopek a magyar és lengyel költészet világán keresztül mutatta be a forradalmat, kitérve a két nemzet történelmi kapcsolódásaira is. Kitért a mohácsi vészre, amely „mély nyomot hagyott a lengyelek lelkében és a lengyel kultúrában”, s elmondta: „A magyar szabadságharcokat és forradalmakat nagy szimpátiával és szolidaritással fogadta a Két Nemzet Köztársasága (a Lengyel Királyság és Litvánia), és amikor 1795-ben megbukott a Köztársaság, hasonló érzéseket és hozzáállást váltott ki a magyarokból a lengyelek szomorú helyzetére.”

„A sorsközösség tudata, de a közös ellenségek is – a Habsburg birodalom, és mint később kiderült, a cári Oroszország – megerősítették a kölcsönös szolidaritást. Így hát nem csoda, hogy az 1848/49-es magyar szabadságharcban a magyarok oldalán több mint 4,5 ezer lengyel önkéntes harcolt.” – emlékeztetett a nagykövet.

Az 1956-os magyarországi események előzményeként beszélt a „Poznańi júniusként” ismertté vált lengyel szabadságmozgalomról, amely „sietette a sztálinizmus bukását, és reményt adott a szovjet tábor többi országának és nemzetének.” A nagykövet hangsúlyozta, hogy az utcára vonuló '56-os ifjak tizenhat pontjukban az orosz hadsereg Magyarországról való kivonását követelték, illetve a lengyel nemzettel való szolidaritásukat is kifejezték. Jerzy Snopek a forradalomról szólva elmondta: „A Magyarországon elvetett mag évek

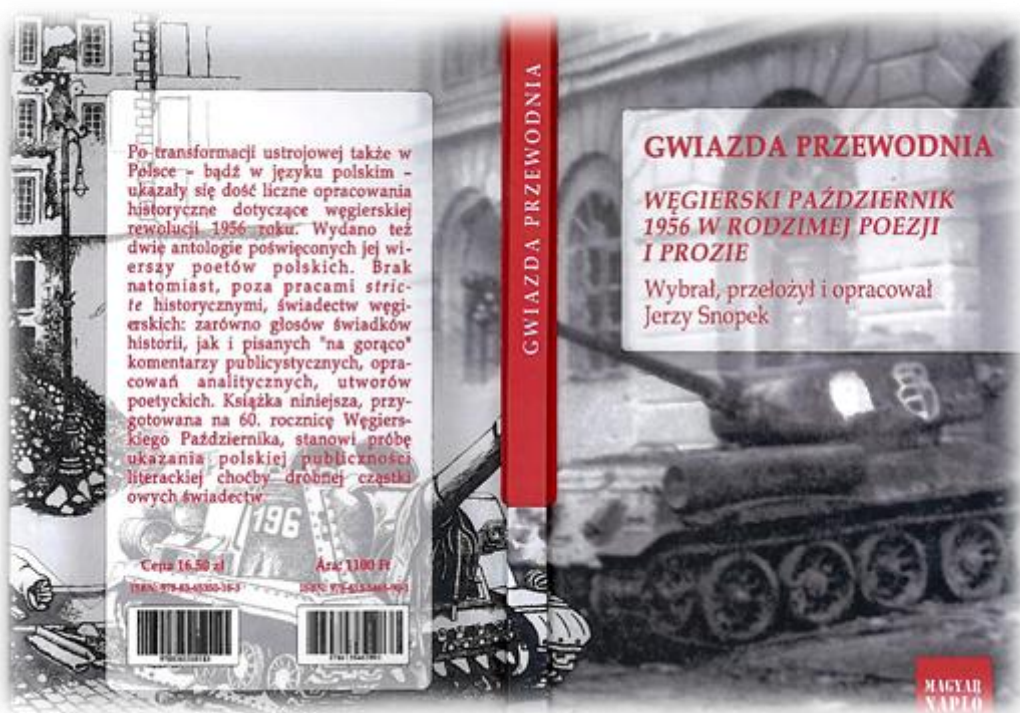

¹ Első közlés: *Kaláka-Club Ausztria. Évkönyv 2018*, 130-131 o., illetve <https://www.korosiprogram.hu/hirek/jerzy-snopek-budapesti-lengyel-nagykovet-eloadasa-1956-pazmaneumban> (JERZY SNOPEK, *Lengyelország budapesti nagykövete tartott előadást a Pázmáneumban az 1956-os forradalomra emlékezve* címmel)

múltával szárba szökött Csehszlovákiában, majd Lengyelországban, végül pedig az egész szovjet táborban. A szabadság fája, amely 1989 őszén meghozta első gyümölcsét, az 1956 őszén a véres magyar földre ültetett magból nőtt ki.”

Lengyelország budapesti nagykövete előadásában kifejtette: „sehol a világon nem maradt annyi írásos nyoma a magyar októbernek, mint Lengyelországban. Valamennyi nagy lengyel író, költő, még az emigrációban élők is, mint például a jövőbeli Nobel-díjas Czesław Miłosz is, hallatták szavukat az '56-os magyar forradalomról.” Jerzy Snopek zárásként nemcsak Julian Przyboś lengyel költő versét olvasta fel a forradalomról, de Márai Sándor *Mennyből az angyal* című versének lengyel fordítását is tolmácsolta a jelenlévők felé.

A témának megfelelően a lengyel zeneszerző, Fryderyk Chopin egy darabja zárta az alkalmat. Közreműködött Ripka János csellón és Noriko Uschioda zongorán.

Vezérlő csillag. 1956 októbere a kortárs magyar költészetben és prózában

Fotók: Várkonyi Borbála